

Kvinnene og Tysklandsbrigaden

Som 76-årig pensjonist har Lefl Rolstad levert en omfattende bok om Tysklandsbrigaden. Det er ingen dikkig prestasjon. De som kjenner litt til Rolstad vil vite at han er grundig. Dessuten er han interessaert i historie. Det kan dessverre ikke sle sles om munge andre militære som har skrevet militærhistorie, med vekslende hell.

* AV LARS BORGERSRUD

Jag har tidligere anmeldt
Rølstads forrige bok i Klas-
sekampen (april 80). Den
høst «April 1940» ten krigs-
dagboken i den fortolkenet
Rølstad om hvordan britiske
Secret Service jobbet i 1940
under felttoget i Norge.

Boka om Tysklands brigaden er også interessant, både fordi den droffer meninghetene om militærpolitikken rett etter krigen, fordi den forteller en del mytt om det okkuperte Tyskland, og fordi den av alle ting kan ha en viss interesse for likestillingsdebatten i dag. Om akkurat det skal jeg bruke litt plass.

Kvinne og Tyklandsbygden

Overskrifta kan forstås på at møter. Litt om bakgrunnen. Da Tysklandsbrigaden blei organisert oppsto det et spesielt problem. Den skulle okkupere tyskmiljøet, som del av en britisk armé. Fraternisering med tyskerne var strengt forbudt, særlig med tyske kvinner. Men fraternisering blei det sjølsgalt med 4000 Quislings menn madesvis fra gammel landstyrketradisjonen og forsvarssoldaten foresto å dele ut kondommer for å hindre homosessuelle sammenkomster. Det med slike kristenfolket seg i sving. Et så tørtes stort understøttelseskampanger førte til 460 000 underskrifter mot kondommer! Men det var snømenn i 1945.

Der der hænde kærvede
og dæmmede med hænde til den
skælle var det en stor mængde
af knæde og seler i den

Det Tysklandsbrigden ble organisert var fraternisering med tyske krigere forbudt, men forbuet var umulig å opprettholde. Det bildet fra Tysklandsbrigden viser norske soldater sammen med tyske krigere. Men hjemme i Norge fikk soldatene en av de største underskriftskampanjene i norgeshistoria mot, seg. FOTO: NSB

- Opprettninga av Tysklandsbrigaden etter krigen førte til en stormende norsk debatt om kvinnelig verneplikt. Kompromisset ble å engasjere kvinner over 40 år til kantine-tjeneste, med den offisielle tittelen «Moder Kvinner» (MK).

- Om dette handler bl.a. Leif C. Rolstads bok om Tysklandsbrigaden. Den handler også om en av norges historias største underskriftskampanjer, 440 000 mot kondemner til Tysklands-soldatene.

gåden. Bakgrunnen var at det hadde vært kriminel verneplikt i Storbritannia under krigen, med ca. 1 mill. innkalte. Den norske regjering hadde også innført kriminel verneplikt for nordmenn i Storbri-

Verdt å studere

Jeg sitter her med ei dok jeg er sikker på er viktig for norske kommunister i 1984. Den handlet om hvordan seks gutter og ei jente blekk i gang ei fluktrute fra Kragerø til Sverige tvers over Skagerrak i 1944-45. Med små motorsnekker (eller skoggery) som vestlendingene var for Langesund kaller det), rundt 20 fot krysset dem denne havstrekningen ikke etter nake, ofte 2 ganger i uka. Denna var sjefen. Mannen var vanligvis en ung Dahl.

第二十屆全國人民代表大會第五次會議關於修改《中華人民共和國憲法》的決議

nat harer gör er ägning. Sitter du och
möt mig över havetne på
havet. Sveriges Med-
söndre världsdelen har
enhet relater med färlig
last. Kurerer, sädde-
ret, eller sprängstoff.

Det har da
de mere en høje
skæftet. Og da
komme. Vi jeg opp
komme til i disse
mange fællesskabsdine
samt et gengivet i dets
et respektet og in-
strukteret medlem. Vi
er de mindste.

५ नीति वा सामाजिक
प्रवास विवरणों सहित है

der reg. anordne Reg.
nac i Decretis Svenske
statuer. Den et
viktige stadt Ingolstadt
huse slottsrustane kast
ga medde gale.

Pg 144: of
Hammering Amateurs
After David Vang
as Peter Sander
Ridderhof Farm

tannla. Ca. 500 kvinner blei innrullert der og i Sverige til sammen.

Offentlig prostitusjon i brigaden?

Brigadeledelsen hadde føreslått at det skulle være kvinner i brigaden fordi det skulle virke «dempende» på «fraterniseringen» med tyske kvinner, ikke fordi de støttet kampen om likestilling i og for seg. Av 800 som meldte seg blei ca. 275 endelig tatt ut. Men så kom stormen.

Avisartikler tok til orde for at brigadeledelsen la opp til organisert prostitusjon. En svær debatt oppsto. Etterhvert viste meningsmåling hele 73% mot kvinner i uniform. Høyre gikk imot. DNA støttet forslaget fra brigadeledelsen. I Stortinget blei det flertall mot forslaget.

De «modne kvinnene» (MK)

Så følger det mest fantastiske i denne supernorske historien. Stortinget tillot allernådigst brigadeledelsen å engasjere eldre kvinner — over 40 år — til kantinetjeneste som plaster på saret.

Og denne gruppen kom til og med å få den offisielle beteknelsen «Modne kvinner» (MK)! Opinionsbølgen blei brukt effektivt av Høyre til å torpedere et forslag om generell kvinnelig verneplikt. Det var tid for vern om familien og reaksjon i mer enn ett ideo-logisk spørsmål på slutten av 40-tallet.

Rolstad mener at denne kampen om kvinnene og Tysklandsbrigaden var en stor og viktig debatt. Han kan ha rett i det. I allfall interessant å lese i forhold til våre dagers debatt om kvinnelig verneplikt. Det er sikkert at det ligger ei interessant emne for ei hovedoppgave i historie her.

Boka er sjølsgått mye mer enn om dette. Den forteller en del interessante ting om nazi-virksomheten i Tyskland i de første åra etter krigen, og om motsetningsforholdet mellom krigsfanger og tyskere, med operasjon «NYCO» som høydepunkt. Hva det var! Du vil ikke tro det. Forst må du få tak i boka. Om Rolstad sitt dok ikke forteller alt (for Rolstad holder hemmeligheter tilbake for oss) så er den verd inn-satsen for kritiske interesser i militærtistorie.

Nå har vi heri om Rolstad i 1846 og Rolstad i 1846-50. I det minste jeg ventet på en framstilling om hva Rolstad gjorde 1846-45.

Turkmenistan
in S. Antreas
Borchsenius 325